

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Lenky Matyášové, Ph.D. a JUDr. Jakuba Camrda, Ph.D. v právní věci žalobce: **Rybníkářství Pohořelice, a. s.**, se sídlem Vídeňská 717, Pohořelice, zastoupeného Mgr. Ludkem Růžičkou, advokátem se sídlem Vackova 44, Brno, proti žalovanému: **Finanční ředitelství v Brně**, se sídlem nám. Svobody 4, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 6. 2009, č. j. 7748/09-1700-703359, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 19. 11. 2009, č. j. 29 Ca 157/2009 – 76,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 19. 11. 2009, č. j. 29 Ca 157/2009 – 76 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností napadeným usnesením odmítl Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) žalobu žalobce ze dne 11. 8. 2009 směřující proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 6. 2009 č. j. 7748/09-1700-703359, a to pro opožděnost. V odůvodnění napadeného usnesení uvedl, že rozhodnutí žalovaného bylo dle přiložené doručky doručeno právnímu zástupci žalobce Mgr. Ludku Růžičkovi, advokátovi, dne 4. 6. 2009. Tvrzení žalobce v žalobě o tom, že zástupce rozhodnutí obdržel až dne 12. 6. 2009 neodpovídá skutečnosti.

Proti usnesení podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost.

V této namítá, že krajský soud pochybil, pokud jeho žalobu bez nařízení jednání odmítl. Usnesení krajského soudu považuje stěžovatel za nejednoznačné, z čehož dovozuje

jeho nepřezkoumatelnost. Závěr o opožděnosti žaloby odůvodnil krajský soud na jedné straně tak, že lhůta k podání žaloby marně uplynula dne 4. 8. 2009, neboť napadené rozhodnutí bylo právnímu zástupci stěžovatele doručeno dne 4. 6. 2009. Současně svůj závěr o opožděnosti žaloby odůvodnil krajský soud tím, že žaloba by byla opožděná, i kdyby se lhůta pro její podání odvíjela od okamžiku doručení přímo žalobci, k čemuž došlo dne 8. 6. 2009. Stěžovatel má za to, že takovýto postup nelze akceptovat. Je zcela nepřipustné a nepřidává to ani na přesvědčivosti a důvěryhodnosti soudního rozhodování, pokud krajský soud svůj výrok odůvodňuje alternativně.

Dále stěžovatel namítá, že krajský soud nesprávně vyložil § 72 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), v důsledku čehož nesprávně aplikoval § 46 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel cituje § 72 odst. 1 s. ř. s., a § 17 odst. 7, a § 32 odst. 1 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků (dále jen „daňový řád“) a činí závěr, že v případě plné moci omezené se rozhodnutí v daňovém řízení doručuje jak přímo daňovému subjektu, tak i jeho zástupci. Závěr krajského soudu o opožděnosti vychází z nedostatečně zjištěného skutkového stavu.

Krajský soud pochybil, pokud rozhodl bez jednání, aniž by reflektoval spornou – rozhodnou skutečnost, že zástupce obdržel napadené rozhodnutí až dne 12. 6. 2009. Krajský soud neumožnil stěžovateli předložit a navrhnout k prokázání tvrzené skutečnosti o okamžiku doručení žalobou napadeného rozhodnutí jakékoliv důkazní prostředky. Nereflektoval, že se stěžovatel nejen ve výzvě krajského soudu, ale již v podané žalobě domáhal nařízení jednání a v jeho rámci doplnění dokazování. Namísto toho krajský soud přihlédl pouze k soukromé listině – dodejce. Stěžovatel uvádí, že se jeho právní zástupce v době doručování na uvedené adrese kanceláře (Vackova 44, Brno) nezdržoval a s rozhodnutím se seznámil až dne 12. 6. 2009. Od 3. 6. 2009 do 10. 6. 2009 čerpal dovolenou a zdržoval se na adrese svého trvalého bydliště Č. 611, R. n. R. Z místa trvalého bydliště se zástupce vzdálil až dne 11. 6. 2009, kdy se v 10 hodin účastnil výslechu klienta ve věznici Pardubice a následně od 13 hodin nařízeného jednání na správním úseku Krajského soudu v Hradci Králové. Do místa advokátní kanceláře se zástupce vrátil až dne 12. 6. 2009. Podpis na dodejce, jež je součástí správního spisu, není podpisem uvedeného advokáta. Jde o podpis paní J. T., pracovnice vedlejší kanceláře, která fyzicky sousedí s kanceláří zástupce stěžovatele, a která dotčenou listinu převzala od poštovní doručovatelky, a to přestože k tomu nebyla oprávněna. Podle jejího sdělení pak písemnost označila razítkem zástupce stěžovatele, neboť sousedící kanceláře nejsou uzamčeny. Motiv tohoto jednání stěžovateli nepřisluší hodnotit. Paní T. není oprávněna přejímat písemnosti zástupce stěžovatele.

K prokázání čerpání dovolené navrhuje stěžovatel vyslechnout pana F. F., bytem Č. 611, J. n. R., pana R. S., bytem T. 139, J. n. R. a jednak navrhuje provést důkaz protokolem o jednání ze dne 11. 6. 2009 (záznam o prostudování spisu ve věznici Pardubice). Stěžovatel navrhuje taktéž vyslechnout paní J. T., P. 23, B. a příslušnou pracovníci České pošty, a. s., a dále navrhuje provedení lustrace právního zástupce stěžovatele u příslušné pobočky OSSZ, jež by osvědčila, že zástupce stěžovatele nemá žádné zaměstnance.

Za rozhodný okamžik pro běh lhůty k podání žaloby stěžovatel považuje den, kdy bylo fakticky zástupci stěžovatele doručeno, tj. den 12. 6. 2009. Ostatně i daňový řád upravuje možnost prokázat okamžik faktického doručení i jiným vhodným způsobem než toliko doručenkou.

Stěžovatel spatřuje v postupu soudu porušení svého práva na spravedlivý proces zakotveného v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Navrhuje napadené usnesení zrušit a věc vrátit k dalšímu řízení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil dne 18. 3. 2010. Zdůrazňuje, že v žalobě stěžovatel nenavrhoval žádné důkazy, jež by dokládaly, že doručenka obsahuje nesprávné údaje o doručení. Žalobce pouze v žalobě tvrdil, že rozhodnutí bylo doručeno jeho zástupci dne 12. 6. 2009. Stěžovateli muselo být při podání žaloby zřejmé, že ve spise se nemůže nacházet důkazní prostředek, který by svědčil tomu, že se v místě doručování v době doručení nezdržoval a že poštovní doručovatelka předala písemnost pracovníci vedlejší kanceláře paní J. T., která písemnost podepsala s uvedením, že jde o podpis Ludka Růžičky. Tvzení stěžovatele se žalovanému jeví jako účelové a nevěrohodné, zvláště pak, pokud stěžovatel uvádí, že „pak písemnost označila razítkem zástupce stěžovatele, neboť sousedící kanceláře nejsou ve společné nemovitosti uzamčeny“. Tuto formulaci si žalovaný vykládá tak, že v neuzavřené kanceláři v sídle právního zástupce leželo volně přístupné razítko v době, kdy se tento advokát zde po dobu více dnů nezdržoval, aniž by v této kanceláři byla přítomna jiná osoba, která by tohoto advokáta zastupovala či byla jeho zaměstnancem, a že do advokátní kanceláře měl volný přístup kdokoli, kdo se nacházel v nemovitosti.

Žalovaný má za to, že kasační stížnost je podána nedůvodně a navrhuje ji zamítnout.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení krajského soudu a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Kasační stížnost stěžovatel opírá o důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Stěžovatel namítá, že krajský soud nesprávně vyložil § 72 s. ř. s., v důsledku čehož nesprávně aplikoval § 46 odst. 1 s. ř. s. Závěr krajského soudu o opožděnosti vychází z nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Má za to, že žalobu podal včas, neboť právnímu zástupci stěžovatele bylo rozhodnutí žalovaného doručeno až dne 12. 6. 2009.

Dle § 71 odst. 1 písm. a) s. ř. s. musí žaloba kromě obecných náležitostí podání (§ 37 odst. 2 a 3) obsahovat označení napadeného rozhodnutí a den jeho doručení nebo jiného oznámení žalobci.

Dle § 72 odst. 1 s. ř. s. lze žalobu podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou.

Dle § 17 odst. 12 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, v rozhodném znění, je dokladem o doručení písemnosti příjemci řádně vyplněná doručenka. Jsou-li o doručení pochybnosti a nebo není-li doručenka, lze doručení prokázat jiným vhodným způsobem.

Nejvyšší správní soud zjistil, že ve správním spise žalovaného se nachází doručenka (dodejka), podle níž právní zástupce stěžovatele osobně převzal žalobou napadené rozhodnutí žalovaného dne 4. 6. 2009, přičemž dodejka má všechny potřebné náležitosti.

V žalobě ze dne 11. 8. 2009 stěžovatel tvrdil, že mu bylo napadené rozhodnutí doručeno dne 12. 6. 2009, a od tohoto data odvíjel lhůtu pro podání žaloby. Tvzení o doručení stěžovatel v žalobě důkazními prostředky nedokládal. Stěžovatel měl tedy za to, že žalobu podává včas.

K žalobě se žalovaný vyjádřil na základě výzvy krajského soudu dne 21. 10. 2009. Zpochybnil stěžovatelem tvrzené datum doručení rozhodnutí a uvedl, že napadené rozhodnutí nebylo zástupci stěžovatele doručeno dne 12. 6. 2009, ale již dne 4. 6. 2009, o čemž svědčí ve správním spise založená dodejka a navrhl odmítnutí žaloby pro opožděnost. Vyjádření žalovaného bylo soudu doručeno dne 26. 10. 2009.

Krajský soud, ačkoliv stěžovatelem v žalobě uvedené datum doručení rozhodnutí, jež je rozhodné pro případný závěr o opožděnosti žaloby, bylo vyjádřením žalovaného zpochybněno, pochybnosti o datu doručení v součinnosti se stěžovatelem neodstranil a naopak vycházel z údaje na dodejce ze dne 4. 6. 2009. Jak již tento soud judikoval, k tomu, aby mohla být vyvrácena správnost údajů o doručení obsažených na doručence, musí příjemce rozhodnutí především tvrdit a prokázat skutečnosti vedoucí k závěru, že údaje na doručence nejsou pravdivé. Aby tak mohl stěžovatel v projednávané věci učinit, musel by seznat, že o jím uvedeném datu doručení vznikly soudu pochybnosti, což se v dané věci nestalo. Ze soudního spisu taktéž nevyplývá, že by vyjádření žalovaného bylo stěžovateli zasláno, tedy doručeno. Dne 19. 11. 2009 krajský soud žalobu pro opožděnost odmítl. Důvody odmítnutí stěžovatel seznal teprve až z doručení usnesení krajského soudu. V kasační stížnosti stěžovatel poprvé údaje uvedené na dodejce ze dne 4. 6. 2009 zpochybňuje a navrhuje provést důkazy.

Za této situace Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.), protože je třeba postavit najisto zda a kdy a jakým způsobem bylo zástupci stěžovatele napadené rozhodnutí doručeno. Od data doručení se odvíjí buď odmítnutí žaloby pro opožděnost, nebo naopak její věcné projednání. Krajský soud proto v dalším řízení podle okolností případu provede ty důkazy, jejichž potřeba vyjde v řízení najevo.

V novém rozhodnutí rozhodne krajský soud též i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. září 2010

č. j. 5 Afs 31/2010 - 109

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu